

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnstvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst. (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Modernizem.

Enciklika najprej karakterizira lokavost, s katero modernisti zakrivajo svoje prave nazore, ki jih je treba dognati, kar je tem težje, ker združuje vsak modernist v sebi več vlog: on je modroslovec in vernik, bogoslovec in zgodovinar, apologet in reformar; vse te vloge je treba razločiti, če hočemo njih zistem prav spoznati in pregledati posledice njihovih nauk.

Začnimo z modernistom modroslovcem! Temeljni nazor modernistov je agnosticism, ki trdi, da je človeško spoznanje omejeno le na zunanje pojave, ki so čutilom dostopni, da se torej spoznanje ne more povzdigniti do Boga in dokazati njegovega bivanja, ter da vsled tega Bog ne more biti predmet znanosti. Da potem pade naravno bogoslovje in nagibi ter razlogi vere, je jasno. Tudi zgodovino človeštva razlagajo brez ozira na božje razodetje in zahtevajo, da bodi ateistična.

Kako pa vendar razlagati religijo? Zato so iznašli nauk o »življenjski imanenci«. Ker ne pripuščajo za religijo nobenega zunanjega razloga, morajo iskati razloga vere v človeku samem in trdijo, da je religija neki življenjski pojav. Tako so prišli do nauka o »verski imanenci«, vero pa stavijo edino v čuvstvo, ki izvira iz neke »notranje potrebe po božanstvu«. Vera torej ne spada v človeško zavest, ampak pod zavest.

Pa ne le religije, ampak tudi razodetje spravljajo modernisti v to čuvstvo, in pravijo, da se Bog sam razodeva vernemu srcu, od tod pride, da jim je vsaka vera, iz raznih oziror naravna in tudi nadnaravna. Izraza zavest in razodetje brez razločka zamenjavajo. Potem so iznašli nauk o transfiguraciji in defiguraciji pojave, ki ga z ozirom na osebo Kristusovo tako uporabljajo: Znanost in zgodovina poznata samo človeka Kristusa, torej se mora iz njegove zgodovine vse črtati, kar je božjega. Vera je namreč osebo Kristusovo »transfigurirala«, torej je treba odstraniti to, kar presega zgodovinsko istinitost. Oseba je pa tudi »defigurirana«, in zato moramo odstraniti od nje vse govore, dejanja in drugo, kar »se ne vjema s krajevnimi in časovnimi razmerami, v katerih je živel«. Pač čuden in samolasten nauk! Tudi o katoliški veri pravijo, da je nastala iz čuvstva po življenjski imanenci v zavesti Krista, moža izborne naravne nadarjenosti. Tak nauk seveda mora izpodkopati vse krščanstvo.

Modernisti pravijo sicer: »Verni človek mora svoje čuvstvo misliti,« a razum nima druge naloge ob čuvstvu, kakor — po izreku nekega modernista — »slikar, ki oblede črte na podobi prebarva, da se bolj svetijo!«

Iz tako zmedenih pojmov hočejo razlagati nastanek dogem.

Dogme smatrajo modernisti samo kot simbole, ki so podobe resnice, pa se morajo čuvstvu prilagoditi, oziroma človeku in različnim razmeram, v katerih verni človek živi. Otdod modernistovska trditev, da so dogme izpremenljive. Ne le, da se dogme razvijajo, modernisti trdijo celo, da se dogme morajo izpreminjati. Tako pa podirajo vsako stalnost vere.

Kak je pa modernist kot vernik?

Ker v umstvenih razlogih ne najde modernist vere, mora za svojo vero iskati razloga v lastni zasebni notranji izkušnji, in v srčnem čuvstvu baje dobi tako prepričanje o bivanju božjem, ki daleč presega vsako umsko spoznavanje. »Notranje izkušnje« pa ima vsaka vera, in modernist po teh razlogih ne more nobene vere obsoditi kot krive, ampak mora vse priznati kot enako dobre.

O razmerju med vero in vedo trdijo modernisti, da ne more biti med njima nasprotja, ker to, kar je predmet vere, ne more biti nikdar predmet vede, in nasprotno. Če torej vzamemo zunanje življenje Kristusovo, in vprašamo, ali je Kristus delal čudeže, tedaj modernistovska znanost to taji, modernistovska vera pa trdi, in vendar pravi modernist, da ni v tem nobenega nasprotstva, ako on »kot filozof filozofom« govoreč to zanika, kar trdi »kot vernik, ki se z verniki pogovarja«. In vendar podvržejo vero znanosti. V spisih modernistov je mnogo takega, kar mora vsak katoličan odobravati, a vmes so pa zmote, kot bi jih zapisal pravi racionalist. Če pišejo znanstveno, ne omenijo osebe Kristusove, če pridigajo, pa jo goreče naglašajo. Povsod ločijo bogoslovno in dušnopastirsko od znanstvenega, zgodovinskega in kritičnega, v nasprotstvu z vso cerkveno tradicijo in z jasnim razumom.

Modernist kot bogoslovec hoče doseči »spravo med vero in vedo«, a na ta način, da podvrže vero zmotam moderne vede. Dogme razlagajo samo iz naravnih nagibov, bogočastje »iz notranjih potreb in impulzov«, zakramenti so jim prazni simboli in znamenja brez pomena. Sveto pismo na jako čuden način razlagajo iz »imanence« in »žive permanence«, tudi inspiracija jim je le oni nagon, po katerem se čuti vernik prisiljenega, da vero izpove v besedi ali pismu. Četudi inspiracijo raztezajo popolnoma na vse svetopisemske podrobnosti in se torej zde še pravo-vernejši od marsikaterih novodobnih bogoslovcev, ki priznavajo gotove meje za inspiracijo, jim vendar Sveto pismo nima večje veljave, kakor človeška knjiga. Cerkvena oblast je po nauku modernistov »izrasla iz cerkve same« in se mora vdati sedanjemu svobodnemu gibanju. Cerkev in država si stojita tudi nasproti, država se naj loči od cerkve, kato-

ličan od državljana. Katoličan lahko kot državljani dela, kar je cerkvi nasprotno. Cerkev je pa državi v posvetnih stvareh podvržena, in potem ni več daleč do tega, da jo podvržejo državi tudi glede izvrševanja bogoslužja. Učno oblast polagajo v »občnozvest« in v »občno dušo« ter odrekajo cerkveni oblasti pravico, da bi branila različne nazore v cerkvi svobodno razvijati. Če cerkev obsodi kako knjigo, pravijo, da se naj pisatelj zunanje ponižno podvrže, a notranje naj se da voditi od svojega lastnega duha.

Glede vere so evolucionisti ter vse razlagajo iz neprestanega razvoja. Izpčetka je bila vera surova, vsem ljudem skupna, kakor je izvirala iz človeške narave in iz življenja. Napredek je nastal na dvojni način: Negativno s tem, da se je vsak rodbinski ali narodni zunanji element odstranil, in pozitivno s povzdigo intelektualne in moralne kulture, vsled katere je versko čuvstvo postalo nežnejše. Napredek dogem ima svoj vzrok v tem, da je treba vedno premagati ovire vere, nasprotne premagati, ugovore zavracati; drugi vzrok je stalni nagon, da bi boljše spoznali, kaj je v verskih skrivnostih.

Posebno naglašajo modernisti teorijo »neobhodnih potreb« (dei bisogni), ki baje priganjajo k razvoju dogem. Dve sili polagajo v cerkev, ki se borita: napredno in konservativno. Konservativna sila je v tradiciji in v oblasti, napredna pa v notranosti posameznikov. Tako hočejo laiški element kot napredni element spraviti v verski razvoj. Iz pogodb med avtoriteto in privatnim prepričanjem razlagajo napredek in izpremembe. »Ljudje z lastnim prepričanjem«, ali nekateri od njih, vplivajo na »kolektivno zavest« (javno mnenje), to pa deluje na nosivce avtoritete in jih prisili, da se pogode z njim ali pa tudi ne. Iz tega se vidi, zakaj se modernisti tako čudijo, če so grajani. Kar se jim očita, to pripisujejo sami sebi kot najvišjo dolžnost. Prepričani so, da ni napredka brez boja, in ne boja brez žrtve; tako torej pravijo, da se hočejo sami žrtvovati, kakor Kristus in proroki! Saj se zakoni evolucije ne dajo zadržati! Na svoji poti gredo modernisti dalje v kljub ukoru in obsodbi in zakrivajo svojo predrznost s krinko hinavske ponižnosti. Svoj tilnik uklonejo le na videz, na tihem pa delajo dalje; oblast, pravijo, se mora razdražiti, ker se ne more strmoglaviti v cerkvi pa hočejo ostati, da bi polagoma prebrnili javno mnenje.

Modernisti hočejo dalje biti čisti zgodovinarji, a vse njihovo zgodopisje je prošnjeno od filozofičnih načel agnosticizma, transfiguracije pojavov po veri in defiguracije, ter izločujejo vsak božanstveni element iz zgodovine. Zato razločujejo »historičnega Kristusa« od »verskega Kristusa«, »zgodovinsko cerkev« in »cerkev v veri«, izločujejo vse, kar po njihovih nazorih ne odgovarja »logiki dej-

stev« ali kar se jim sploh ne zdi primerno. Iz »realne« zgodovine Kristusove izločujejo vse alegorije v njegovih govorih in jih odri-vajo v vero po čisto subjektivnih svojih nazorih. Tako pridejo dejansko do tega — četudi nečejo jasno povedati — da jim Kristus ni Bog in da ni storil nič božanstvenega; kot človek pa da je storil in govoril samo to, kar mu oni z ozirom na njegov čas privolijo, da je storil ali govoril.

S tako »kritiko« se lotijo tudi Svetega pisma in čisto samovoljno razlagajo njega nastanek, kakor da bi bili sami navzoči in videli, kako da so sveti pisatelji ob raznih časih svete knjige pisali. Njihova »kritika teksta« samovoljno prestavlja posamezne dele, češ, da ne stojijo na pravem mestu itd. To ni objektivna kritika, ampak navdahnjena jim od njihovih krivih načel in predsodkov.

Kdor se ustavlja takemu početju, temu očita neznanje, kdor jim sledi, tega proslavlja in tako zapeljuje ljudi, ki ne izpregledajo stvari do dna. Oni, ki razširjajo zmote, si znajo pridobiti nadvlado, in ker jim lahkoverniki pritrjujejo, nastane tako pokvarjeno ozračje, ki se povsod razširi in zanaša zmoto s seboj.

Rusko-angleška pogodba.

Vsebinska.

Danes (26. t. m.) komentirajo listi novo rusko-angleško pogodbo, posameznosti pa še niso o njej objavili. Tudi besedilo ni še v celoti objavljeno. Natančneje poročilo o rusko-angleški pogodbi objavlja ruska »Rječ«. Iz nje posnamemo o pogodbi sledeče:

Perzija se razdeli s črto, ki se potegne od križišča afgansko-perzijsko-ruske meje do Kasri Šivina na perzijsko-turški meji, v dva dela. Kar je južno od te črte od križišča meja do Bender Abbasa, je pod angleškim vplivom, kar je severno, je interesno ozemlje rusko. Ruska in Angleška se obvezeta, da ne bosta delali druga drugi nikakih ovir, kar se tiče trgovinskih ugodnosti, železniških in rudniških koncesij na dotičnem interesnem ozemlju. Rusiji pripadejo na ta način najbogatejše perzijske provincije, toda Anglija se je s tem obnem zavarovala proti razširjenju ruskega vpliva na perzijski zaliv. Nadalje priznava v pogodbi Rusija, da v Afganistanu prevladuje angleški vpliv in se bo z Afganistanom pogajala ali dogovarjala le potem angleško-indijske vlade in ne bo imenovala lastnega zastopnika v Afganistanu. Tibet se popolnoma odtegne ruskemu in angleškemu vplivu. Le budistovski podaniki Rusije in Angleške dobijo lahko dovoljenje posetiti Tibet, ako hočejo romati k Dalai Lami. Nekaj angleških posadk ostane v nekaterih tibetskih dolinah, dokler ni poplačan tibetanski vojni dolg. Značilna je v

LISTEK.

Baskervillski pes.

Roman. — Angleški spisal Conan Doyle.

(Dalje.)

Vsako minuto se je pomikala bela, moglelena ploščina, ki je pokrivala že skoro polovico močvirja, bližje k hiši. Že so krožili prvi fini izrastki megle pred zlatim četverkotom razsvetljenega okna. Zid na oni strani vrta se že ni več videl in drevje se je dvigalo iz valujoče bele pare v zrak. In že so se valili megleni trakovi krog vogla hiše in so se združevali polagoma v gost, gladko odrezan oblak, na katerem je plavalo gorenje nadstropje hiše in streha kakor pošastna ladja na čudnem morju. Holmes je bil razburjeno s pestjo na skalo, za katero smo se bili skrili in je nepotrpežljivo cepetal z nogo.

»Če ga še četrte ure ne bo, bo steza vsa pokrita. Čez pol ure ne bomo videli več roke pred očmi.«

»Ali bi ne šli po poti nekoliko nazaj? Za nami se svet nekoliko dviguje.«

»Da, to bo najboljšo.«

Šli smo torej in se umaknili megli dalje v močvirje ven, da smo bili kakih tisoč korakov od hiše — in vedno se je še plazila bela, od meseca obsevana megla proti nam, neizprosno vedno bližje!

»Predaleč gremo!« je rekel Holmes. »Ne smemo pustiti, da bi ga dohitel, predno pride

mimo našega skrivališča. Tukaj, kjer smo zdaj, moramo na vsak način ostati.« Pokleknil je in se sklonil z enim ušesom k tlom. »Hvala Bogu! Zdi se mi, da ga slišim prihajati!«

Res so se slišali hitri koraki v tišini močvirja. Oklenili smo se svojih skal in z napetim pričakovanjem smo zrl na lesketajočo se megleno steno, ki je ležala pred nami. In zdaj je stopil, kakor bi razdelil zaveso, iz bele megle mož, ki smo ga čakali. Presenečen se je ogledoval, ko je naenkrat ugledal pred seboj jasno, zvezdno nočno pokrajino. Nato je urno korakal po stezi mimo našega skrivališča in po holmu navzgor, ki se je polagoma dvigal pred njim. Ko je hitel naprej, se je vedno oziral zdaj čez eno, zdaj čez drugo ramo nazaj. Očividno mu ni bilo prijetno pri sreč.

»St!« je siknil naenkrat Holmes in slišal sem, da je napol petelina pri revolverju. »Pozor! Prihajajo!«

Iz srede proti nam se plazeče megle smo zaslišali hiter tek živali. Oblak je ležal kakih petdeset korakov pred nami in vsi trije smo napeto gledali v belo ploščino. Kakšna grozota bo pač prodrla iz nje? Ležal sem ob Holmesovi strani in sem ga pogledal v obraz. Bil je bled, ali očividno je bil v notranosti poln radosti; njegove oči so se svetlo iskriale v mesečini. Naenkrat pa je strmel poln groze pred se in usta so se mu odprla v začudenju brez mere. V istem trenutku je Lestrade prestrašeno zavpil in padel z obrazom na zemljo. Skočil sem pokoncu; moja drhteča roka se je oklepala revolverja, ali nisem mogel streljati, moj duh je bil kakor ohromel pri pogledu na strašno stvar, ki je skočila iz megle.

Bil je pes, velikanski ogljenočni pes, ampak pes, kakor ga še ni videlo človeško oko. Ogenj je plapolal iz odprtega žrela, oči so žarele, senca in lica so bila ožarjena od ognja. Blazen človek bi v svojih mrličnih sanjarijah ne mogel videti bolj divje in groznejše pošasti; kakor peklena zver je pridrla črna bestija iz bele pare.

V dolgih skokih je dirjal velikanski črni pes po ozki stezi; z nosom tik pri tleh je sledil Sir Henryju. Bili smo od te prikazni kakor ohromeli in predno smo prišli zopet k zavesti, je oddirjala bestija mimo našega skrivališča. Nato sva Holmes in jaz oba hkratu sprožila in strašno tuljenje je povedalo, da je vsaj eden moral zadeti. Vendar pa se ni dal pes nič zadrževati, čeprav je bil ranjen, ampak je dirjal z nezmanjšano hitrostjo dalje. Precej daleč smo videli, da je Sir Henry stal na poti; gledal je s kakor kreda belim obrazom, čegar bledost je bila posebno vsled oblivajoče ga mesečine tako izražena, nazaj; poln groze je dvignil roke in brez pomoči je strmel na grozno pošast, ki je drvela proti njemu.

Ali bolešno tuljenje psa nam je razpodelo ves strah. Če je bil ranljiv, je moral biti zemeljsko bitje, in če smo ga lahko ranili, ga bomo tudi lahko usmrtili. Nisem še videl človeka tako dirjati, kakor je dirjal Holmes v tem odločilnem trenutku. Jaz veljam za dobrega tekača, a zaostal sem daleč za svojim prijateljem, in v isti oddaljenosti je tekel za menoj mali londonski detektiv. Pred seboj smo slišali krik za krikom, daleč se razlegajoče preplašene krike baronetove in vmes globoko lajanje psa. Videl sem, kako je skakala bestija v divjih skokih za svojo žrtvijo, kako je podrla

Sir Henryja na tla in ga hotela zgrabiti za vrat. V sledečem trenutku je pa že izstrelil Holmes vseh pet krogelj živali v stran. Z zadnjim smrtnim tuljenjem in še enkrat divje krog sebe grizeč se je zvalil pes na hrbet. Njegove noge so še nekolikokrat zamigale v zraku, nato je padel na stran in se ni več gnil. Sopihajoč sem skočil k živali in sem ji držal cev svojega revolverja k strašni, od ognja obžarjeni glavi; ali ni mi bilo treba več sprožiti. Velikanski pes je bil mrtve.

Sir Henry je ležal nezavesten na mestu, kjer je padel. Odpeli smo mu ovratnik in Holmes je vzdihnil vzdihljaj zahvale, ko smo videli, da ni bilo nikake rane in da je prišla torej naša pomoč še o pravem času. Kmalu so se začele drhte pregibati trepalnice našega prijatelja in poizkusil se je nekoliko premakniti. Lestrade je potisnil svojo steklenico žganja med zobe — in nato nas je pogledalo dvoje plašnih oči.

»Moj Bog!« je šepetal Sir Henry. »Kaj je bilo to? Za sveta nebesa, kaj je bilo to?«

»Karkoli je bilo, sedaj je mrtvo,« je odgovoril Holmes. »Rodbinski strah smo ugonobili za veke.«

Žival, ki nam je ležala pred nogami, je bila že po velikosti in moči strašna bestija. Ni bil čistoplemenski lovski pes, tudi ne doga, ampak nastal je bil menda iz križanja — kosmata, suha žival, velika kakor levinja. Se sedaj, ko je bila mrtva, se je zdela, da kaplja od močne čeljusti modrikast ogenj, in globoko vdrtje, grozovite, male oči, so bile obdane od ognjenih obrobočkov. In ko sem odprl s svojimi rokami strašni gobec, so se tudi moji prsti svetili v temi ognjeno.

pogodbi določba, da Angleška ne sme Afganistana porabiti kot nekako zbirališče vojaštva in orožja proti srednjeazijski ruski posesti.

VAŽNA IZJAVA JOSIPOVICA PROTI REŠKI RESOLUCIJI.

Budimpešta, 26. septembra. Minister za Hrvaško Josipovič izjavi v »Budapesti Hirlapu«, da priklonitev Bosne in Dalmacije k Hrvaški in Ogrski ne smatra za aktualno. To da bi bilo le v interesu Srbov. Reška resolucija že sama sebe obsoja, ako se pomisli, da je njen dušni oče Trumbić. Nadalje Josipovič priporoča železniško zvezo Otočac-Senj in Senj-Reka. (Te izjave so čisto v nasprotju z dr. Wekerlovimi.)

MLADOČEHI PROTI NARODNI AVTONOMIJI.

Praga, 26. septembra. »Češka revue«, novi mesečnik češke svobodomiselnih stranke, prinaša anketo o narodni avtonomiji. Prvi se je oglasil dr. Herold, ki odločno pobija narodno avtonomijo in zahteva deželno avtonomijo.

OGRI

Budimpešta, 26. septembra. V trgovinskem in finančnem ministrstvu so se vršila posvetovanja o tistih točkah nagodbe, ki bi jih bilo treba najprej urediti, ako se nagodbena pogajanja z Avstrijo razbijejo. Posvetovanj se je udeležil tudi Wekerle.

Budimpešta, 26. septembra. Poslanec Uray hoče v parlamentu interpelirati, ker morajo tajni svetniki cesarju prisesti neomajno zvestobo do dinastije in monarhije.

Budimpešta, 26. septembra. Državni tajnik v finančnem ministrstvu Zoltan Deny, ki je ob enem poslanec neodvisne stranke in bi bil moral odložiti svoje mesto, je izjavil, da ostane še nadalje v finančnem ministrstvu, ker se bodo ustavne garancije še letos predložile parlamentu in on zato ni več v zadregi.

RUSKO-ANGLEŠKA POGODBA.

Peterburg, 26. septembra. Včeraj se je objavila rusko-angleška pogodba, ki obsega točke, ki so javnosti že znane. Največje važnosti je odstavek, ki jamči za neodvisnost in nedotakljivost Perzije. Angleški listi glede na njen pomen in oportuniteto niso medseboj edini. »Daily News« pa pogodbi naravnost nasprotuje.

NEMCIJA.

Berolin, 26. septembra. Ministerialni ravnatelj v naučnem ministrstvu Althof je vpokojen. To je v zvezi z novo liberalno-konzervativno politiko in je koncesija liberalcem, ker je Althof bil konzervativec. Pomena nima ta vpokojitev drugače nobenega, kajti na njegovo mesto pride brezbarven birokrat. Büllov mora namreč liberalcem ugoditi, konzervativcem pa se ne sme zameriti. To je »blokpolitika«, »novi kurz«, »svobodomiselnost era«.

Dunaj, 26. septembra. Nemškonacionalna korespondenca poroča, da se bodo v jeseni vse nemške svobodomiselnostne stranke še trdnje združile, kakor so zdaj v nemško-nacionalni zvezi.

RUSIJA.

Peterburg, 26. septembra. V Odesi se je vršil na judovskem pokopališču pogrom. Več judov je ranjenih.

RUSKO VOJNO PRISTANIŠČE.

Peterburg, 26. septembra. Mornariški minister je odredil, da se ima zgraditi vojno pristanišče ob ustju Amurja.

ANARHIST UŠEL NA ORIGINALEN NAČIN.

Peterburg, 26. septembra. Tu je ušel anarhist Aleksov, ki je stal pred sodniki. Prosil je, da sme na potrebo. Med tem ko so vojaki stražili pred straniščem, je popihl. Aleksov se je hitro preoblekel in potem šel čez že prej prežagano steno v drugo bližnje stranišče, odkoder je šel preoblečen kot eleganten advokat v cilindru. Vojaka sta ga spoštljivo pozdravila in ga nista spoznala.

»Fosfor!« sem zaklical.

»Da, fosforni preparat — in jako spretno pripravljati!« je rekel Holmes, ki se je sklonil in podihl glavo mrtve živali. »Raztopina brez duha je, da ni mogla vplivati na sledilni čut psa. — Prav od srca vas moramo prositi, da nam odpustite, Sir Henry, da smo vas izpostavili tako strašnem strahu. Bil sem pripravljen na psa, kakor so psi, — ne pa na tako strašno bestijo, kakor je ta tu. In vsled megle smo imeli premalo časa, da bi jo pozdravili z večimi strelci.«

»Rešili ste mi življenje.«

»Ko sem ga prej spravil v nevarnost, ali ste dovolj krepki, da morete stati na nogah?«

»Dajte mi še požirek žganja in pripravljen sem na vse. — Tako! Ali mi hočete zdaj, prosim, pomagati vstati? Kaj mislite zdaj pred vsem storiti?«

»Pustiti vas tukaj. To noč niste več zmogni doživeti še kaj razburilivega. Če hočete čakati, da se vrnemo, vas lahko eden od nas spremi na grad.«

Sir Henry je poskušal stati pokoncu, ali bil je še vedno zelo slab in smrtnobled ter tresel se je po vseh udih. Peljali smo ga na granitno skalo; na to se je vsedel in skril obraz v svoje roke.

»Pustiti vas moramo zdaj samega tukaj,« je rekel Holmes. »Še mnogo moramo storiti in vsak trenutek je važen. Zločin je popolnoma pojasnjen — zdaj potrebujemo samo še zločinca.«

»Staviti je tisoč proti eni, da ga ne bomo dobili v njegovih hiši,« je nadaljeval Holmes, ko smo hiteli po stezi proti Merripit House. »Strelci so mu morali povedati, da je izgubil to partijo.«

MIR V MAROKU.

Pariz, 26. septembra. General Drude brzojavlja, da se je 25. t. m. v Casablanci prvič zopet vršil sejm. Rodovi pošiljajo poslanike, da se pogajajo in podvržejo generalu. — Med sultanovimi četami in uporniki se je vršil boj, v katerem so bile sultanove čete poražene. Uporniki so vjeli 209 sultanovih vojakov, 38 so pa odrezali glavo. Sultan Abdel Aziz se hoče pogajati s fancoskim poslanikom v Tangerju, Regnaultom.

Dnevne novice.

+ **Vodstvo Slovenske Ljudske Stranke** je v svoji včerajšnji seji poleg raznih drugih sklepov soglasno sklenilo, izreči javno svoje ogorčenje nad nečutenimi dogodki, ki so se vršili prošlo nedeljo v Ricmanjih v sramoto vsemu slovenskemu narodu. Vodstvo Slovenske Ljudske Stranke izreka svoje začudenje nad obnašanjem poslanca Matka Mandiča, ki ni našel nobene besede, da bi preprečil ali ohladil tolovajski napad svojih političnih somišljenikov na »Slovenčevega« poročevalca ter izjavlja, da vsled tega ne zaupa njegovim besedam, da bi resno hotel delati za zedinjenje jugoslovanskih poslancev v državnem zboru.

+ **»Hrvatsko Pravo« in tolovajski napad v Ricmanjih.** Ugledno glasilo Starčevičeve stranke prava, »Hrvatsko Pravo« opisuje tolovajski napad na našega poročevalca v Ricmanjih v posebnem »Pismu iz Trsta« osvetljuje ob enem prosvetljenost tržaških pokritoliberalcev aranžerjev z žgočim sarkazmom. Nekatera mesta moramo v izvirniku navesti. »Citatelji »Hrv. Prava« več su opazili, da je sve to bilo u Ricmanju, t. j. u onom selu u Istri, gdje je starišina sela svetilo od svetog oca Pape, a svaki pojedini Ricmanjac znade više od ikoleg biskupa, a to i jest uzrok, da oni štrajkuju protiv crkve in svećenstva t. j. oni se sami mediusobno blagoslivljaju, jer da je ricmanjski blagoslov domaći blagoslov, a onaj iz Rima da nije. Kako pametan mora biti g. Mačko C—ć, koji je duševni hranitelj tim ljudima, to si svatko sam prosuditi može.« Potem opisuje »Hrvatsko Pravo« napad na »Slovenčevega« poročevalca in sicer tako, da popolnoma potrjuje, kar smo mi o njem poročali. »Nekoji od novih Rimljana dizali su batine i kamenje. G. Tersegav bio udaren sa jednom batinom po ledjima, a i šesir mu je odletio sa glave, a to je dokaz, da je ta glava novim Rimljanima na putu, jer oni misle, da nije nema kod »Slovenca«, on ne bi onako lepo i uspješno pisao o trščanskim lažinarodnjacima.« O napadu na dame piše »Hrvatsko Pravo«: »Jednu od gospodja povukli su ti Rimljani iz kočije, te ju svu popljuvali, tako, da su svu svoju kulturu XX. stoljeća izbacili na polje, a u glavama im ostade samo čista i nepatvorena — slama.« O zadnji fazi napada piše »H. P.«: »Vintu na kočiji zavintali su Rimljani tako, da nije mogla smjesta, pak su ju djeca XX. stoljeća potisnula k zidu i slomila joj rudo. Gospodin se Tersegav spasio biegom, a liepa i kulturna derača pratila je njegovog starca oca i tetke, koji su ostali još nekoliko vremena tu, dok su pomoću dobrih ljudi popravili rudo tako, da su mogli krenuti dalje.« Konča pa sledeće: »Interesantno je, da se je sasma u blizini nalazio glavni urednik »Edinosti«, Čotić, u društvu prof. Mandiča, pa ipak nisu našli za shodno posredovati. To je valjda zahvala otcu gospodinu Tersegavu, koji je prigodom zadnjih izbora radio u svojoj okolini za Rybača, i zato, što u svetom Savi nema prekomorskih radnika, koji otimlju našem radništvu u svojoj kući svagdanji kruh, jer u svetom Savi rade sve sami Slovenci i Hrvati. Na koncu dodati mi je još to, da »Slovenac« sa uspjehom pobija laži tete Skrbe, koja će još ona dva zuba slomiti, bude li htela nima orahe griziti.« Torej slavno »Edinost« poznajo že na Hrvatskem! Pravijo ji »teta Skrba«! To je pa res

izvrstno. »Edinost« naj sedaj premišljuje, koliko so njeni verni pristaši pripomogli s svojim ricmanjskim junaštvom do slave slovenskega imena, da »Vaterland«, »Hrv. Pravo« in »Grazer Tagblatt« sedaj kažejo na ricmanjsko kulturo!

+ **Tolovaji se zdaj v »Narodu in »Edinosti« lažejo, kakor bi orehe klatili.** V ponedeljek so ricmanjski briganti pisali, da je oče »Slovenčevega« poročevalca z bičem ranil dve osebi, v četrtek pa pišejo, da je le »nekateri z bičem osvrknili!« Nadalje se slavni napadalcu izgovarjajo, da se je poročevalčeva družba »nedostojno vedla«. Pri mizi, kjer je ta družba sedela, je sedela neka druga tržaška rodbina z otroci, ki so med Mandičevim govorom res bili nekoliko glasni. Poročevalčeva družba se je vedla vseskozi korektno, ker je drugače vzgojena, kot tisti napadalcu, ki so se na veselo priplazili naravnost iz različnih tržaških malkantonov. Z družino poročevalčeve so celo preprijazno govorili nekateri, ki so pozneje uprizorili proti njej demonstracijo! Da slavni posetniki ricmanjske veselice niso poznali poročevalca, je neumen izgovor. Komaj so ga zagledali, so že delali neslane opazke in so takoj aranžirali napad. Sli so celo takoj na posvet v bližnjo gostilniško sobo! Da niso očeta poročevalčevega poznali, je tudi prazen izgovor. Kako ne bodo poznali očeta težaki iz Škedenja in Ricmanj, ki imajo z očetom poročevalčevim vsak dan v tovarni opraviti! On pozna Istro že 36 let in je vso prehodil, pa kaj takega kot v Ricmanjih ni še nikoli doživel. Saj konja in kočije mu ni še nihče osuval, zavrl in pokvaril. Zdaj pišejo, da nikakor poročevalca ne smatrajo za tako nevarnega, da bi ga bilo vredno ubiti ali smrtnonevarno raniti — no, med demonstracijo pa so rjuli na poročevalca, da je on »izdal ves slovenski narod«, da je »rimska kreatura«, da »sramoti tržaško stvar« in še druge take bedastoče, ki jih je deloma bila kriva tudi ricmanjska kapljica. Pišite in lažite, kolikor hočete — ricmanjskega tolovajstva si ne izbrisate iz čela nikoli! O vašem tolovajstvu pišejo zdaj celo nemški in hrvaški listi, gotovo ne v vašo slavo.

+ **Nemška zmaga v Tržiču.** Iz Tržiča smo prepoznali za včerajšnjo številko dobili naslednjo brzojavko: Pri občinskih volitvah so v prvem in drugem razredu zmagali Nemci, v prvem razredu z 18 proti 12 glasovi, v drugem s 7 proti 3 glasovi. Proti izvolitvi v prvem razredu se vložil rekurz.

— **Kmetijsko predavanje.** V nedeljo, dne 29. t. m., bo predaval v Stopičah ob 3. uri popoldne pristavkmetijske šole na Grmu gospod V. Rohrmann o pridelovanju krme in umetnem gnojenju.

— **Slovensko šolstvo v Trstu.** Na slovenski šoli pri sv. Jakobu v Trstu so vsi šolski prostori prenapolnjeni. Šolsko vodstvo vsled prenapolnjenosti prostorov ni moglo sprejeti 300 dečkov in deklic. To je samo pri sv. Jakobu, a kaj je šele v ostalih delih mesta. Vlada je slovenski deputaciji priznala kritičnost položaja in konečno bo morala tudi Slovincem dati pravico — šolo!

— **Veveric letos ne bo dosti.** Lovci se letos pohvalijo glede zajcev in srn, ne manjka se tudi poljskih in gozdnih jerebic, a — veveric ni prida v gozdih. Za krznarje je vest nekam nevesela.

— **Ogledovanje nekaterih notranjskih mlekarov** odredil je pred kratkim mestni magistrat tržaški iz previdnosti vsled izbruhnele legarjeve epidemije v Postojni. Ker se uvaža, kakor znano, z Notranjskega sleherni dan v Trst več tisoč litrov mleka, bil je tržaški magistrat v skrbi, da ne bi se po mleku iz kakkega okuženega kraja zanesel legar v mesto. V to svrhu odposlal je magistrat veterinarja na Notranjsko. Isti je ogledal natanko mlekarne na Vrhniki ter v Logatcu in predložil občinskemu svetu tržaškemu uradno poročilo, v katerem omenja vse obče važnejše poizvedbe, potem pa pristavlja, da je v obče ne-

mogoč po uvozu mleka prenos kali te bolezni, ker prihaja iz neokuženih krajev, a je — pripominja veterinar — vsa notranja uprava in uredba teh mlekarov tako vzorna, izdelki vsestransko tako okusni in snažni, da so lahko v zgled vsaki najmodernejši napravi za dobavo živil!

— **Vinsko trgategv** priredi tamburaški klub »Zarja« v Rožni dolini na Miheljevo nedeljo, dne 29. septembra 1907, v restavraciji »Rožna dolina«. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 20 v.

— **Maturo na goriški gimnaziji** so napravili z dobrim uspehom včeraj: Ciril Peternel iz Cerkna, Franc Pahor iz Opatjegasela in Ivan Braz s Srpence.

— **Cena letošnji rebuli.** Pri zaupnem razgovoru gg. županov in podžupanov in drugih posestnikov iz Brd, se je sklenilo glede cen letošnji rebuli priporočiti srednjo ceno, to je 40 kron hektoliter ter naj navadni nameček odpade.

— **Nagrobni spomenik pokojnemu župniku Samide.** Kakor znano, umrl je občasposlovani vpokojeni č. g. župnik Jožef Samide v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji brez zapuščine in leži v skromnem grobu na pokopališču v Šmihelu pri Novem mestu pokopan. Želja njegovih ožjih prijateljev pa je, da se mu postavi na njegovem grobu skromen spomenik potom milosrčnih prispevkov. Prijatelji in znanci blagega pokojnika se kar najprisrčneje prosiijo, da z blagodušnim prispevanjem čimprej omogočijo uresničenje tega pietetnega namena. Prispevke — tudi v najmanjših zneskih — sprejema gosp. Franc Jakše ml., gostilničar v Novem mestu. Imena darovalcev, ozir. svote darov, se svojčas prijavijo.

— **Vinska letina v Istri.** Vkljub temu, da je bila letos tupatam toča, bo vendar vinska letina dobra. Po nekod, pravijo, da že 40 let ni bilo toliko vina. Trgatev se je pričela ta teden.

— **Dobavni razpis.** C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da si namerava c. kr. ministrstvo za domobrambo pri malih obrtniških zagotoviti različne oblačilne in opravne predmete, kakor: vsakovrstne čevlje, bluze, hlače, jermena, taške i. dr. Dobave se morejo udeležiti kot člani pristojne, na podlagi obrtnega reda obstoječe obrtne zadruge, ali kot člani kake obstoječe ali se snujejo pridobinske zadruge, ali pa tudi samostojno. Ponudbe je najkasneje do 18. novembra 1907, 12. ure dopoldne pri c. kr. ministrstvu za domobrambo na Dunaju vložiti. Razglas, obsegajoč vse tozadevne podrobnosti, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na ogled.

— **Nove orglje** je dobila župna cerkev v Gorenjem Logatcu. Sodba večšakov se izreka o njih precej ugodno, vendar se orglje ne dajo primerjati onim v župni cerkvi v Rovtahu.

— **Pasji kontumac** je bil v kamniškem okraju (in sicer v sodnem okraju Brdo-Podpeč) zadnji čas podaljšan za dobo treh mesecev.

— **Dagoceno darilo** je dobila pred kratkim podružna cerkev Sv. Vida, župnija Brdo pri Lukovici. Gosp. C. podaril ji je umetno izdelan, dve metra visok krstni kamen iz samega kararskega marmorja. Ta kamen bi bil v kras vsaki stolni cerkvi. In če povemo, da je veljal darovalca 6.000 gld. ali 12.000 kron — smo dovolj povedali!

— **Prijazni otroci.** Šolski otroci v Rihenbergu kamenjajo na privozni cesti tujce, ako jim ne dajo denarja, katerega jih prosijo.

— **Trojčke je povila** 25. t. m. posestnikova žena »Alojzija Boltar« v Desklah št. 28. Mati in novorojenčki so zdravi.

— **Mestne mitnice v Gorici.** V zadnji seji mestnega sveta je župan naznanil, da je mestni proračun za leto 1908 tako ugoden, da se bodo mogle odpraviti mestne mitnice, ki le ovirajo promet in trgovino.

Brisača je bila ovita okrog vratu in za stebrom zavozlana; druga je zakrivala spodnji del obraza in nad njo je strmelo v nas dvoje temnih oči — oči polne bolesti, sramu in strahu. V trenutku smo ji odstranili cunjio z obraza in od ust, razrešili smo poveze — in Beryl Stapleton je padla nezavestna na tla. Njena lepa glava se ji je nagnila na prsa in tu sem videl na njenem vratu jasno in razločno rdeč sled od udarca z jahaškim bičem.

»Lopov surovi!« je vpil Holmes. »Tu, Lestrade, dajte hitro sem svojo steklenico s whiskeyjem! Pomagajte mi jo posaditi na stol! Tako grdo je delal ž njo in tako je utrujena, da se je onesvestila.«

Čez kratek čas je zopet odprla oči in je vprašala:

»Ali je rešen? Ali je mogel priti na varno?«

»Ne more nam uiti.«

»Ne, ne — ne mislim svojega moža! Ampak Sir Henry — ali je na varnem?«

»Da.«

»In pes?«

»Ta je mrtev.«

»Hvala Bogu! Hvala Bogu!« je zaklicala po globokem vzdihljaju olajšanja. »O ta lopov! Glejte, kako je delal z menoj!«

Potisnila je rokave nazaj in z grozo smo videli, da sta bili obe roki pokriti s krvavimi sledovi biča.

»Ali to ni nič — prav nič!« je nadaljevala. »Kako je mučil šele mojo dušo! In vse to sem lahko prenesla — mučenje, sramoto, življenje polno prevar, vse! — dokler sem se še smela okleniti upanja, da me ljubi. Ali zdaj vem, da me je tudi v tem varal, da sem bila le njegovo orodje.«

Pri teh besedah je strastno zaihtela.

»Niste mu prijazni, milostiva gospa!« je rekel Holmes. »Povejte nam torej, kje bi ga mogli dobiti. Če ste mu kdaj pri njegovem hudobnem delu pomagali, pomagajte zdaj nam in s tem vse popravite!«

»Le en kraj je, kamor bi mogel ubežati,« je odgovorila. »Na otoku sredi velikega močvirja je starodaven rudnik za kositer. Tam je imel svojega psa in tam je tudi pripravil vse potrebno, da bi imel za vsak slučaj pribežališče. Tja je moral bežati!«

Megla je ležala gosto kakor bela volna na steklu v oknih. Holmes je iztegnil svetilko k oknu in je rekel:

»Glejte! Nikdo bi ne mogel najti v tej noči poti skozi Grimpensko močvirje!«

Ona se je zasmehljala in tlesnila z rokama; njeni beli zobje so se lesketali in oči so se ji iskrale v divjem veselju, ko je rekla:

»Pot tja bi morda še našel, ali nikdar in nikoli poti nazaj! Kako bi mogel najti danes ponoči količke, ki sva jih oba, on in jaz rabila, da bi zaznamovala ozko stezo skozi močarino! O, ko bi jih le mogla izrjaviti! Tedaj bi vam moral seveda priti brez rešitve v roke.«

Uvideli smo, da na preganjanje ni bilo misliti, dokler je ležala megla nad močvirjem. Pustila sva torej Lestradeja v Merripit House, Holmes in jaz sva pa šla z baronetom v Baskerville Hall. Nisva mu mogla dalje zamolčati resnice glede Stapletonov, ali držal se je hrabro kakor mož, ko je izvedel, da je ženska, ki jo je ljubil, soproga morilčeva.

Dogodki te noči so pa bili preveč za njegove živce, in predno je napačilo jutro, je že ležal v deliriju hude mrzlice in morala sva ga prepustiti v oskrbo dr. Mortimerju.

(Dalje.)

— Iz Toplice na Dolenjskem. Krasno jesensko vreme je privabilo precejšnje število zakasnelih gostov v našo gorko in zdravilno vodico, vmes celo znamenitih oseb. Prišel je zdraviti bolezen Ischias svetli vojvoda Pavel Meklenburg-Schwärin in ostane tu preko septembra meseca. Lani se mu je že po tretji kopeli zboljšalo, letos se je nekoliko pokvaril na planinskih lovih v Kamniški Bistrici in bolezen je trdovratna. Dalje imamo tu gospoda kanonika Viranta iz Novega mesta in župnika Grma iz Koroške. C. kr. komisar dr. Mathias iz Ljubljane je porabil kratki dopust za kopeli v našem čimdalje bolj slovečem kopališču, gospod Matko Arko je že drugič naš gost. Tudi mnogo gospej vidimo v Toplicah, ki so došle krepiti svoje ude za bodoče zimske nezdode, tako gospa Vrhovec iz Žužemberka in Levičnik iz Zeleznikov. Pa vse to je še malo v primeri z našo rojakinjo gospo Korošec, ki se je pripeljala preko oceana iz daljnega Transvala v Afriki v Toplice. Gospa je rojena leta 1867 v Podturnu pri »Bregarju«, rodbinsko ime Zupančič. Omožila se je z gospodom Korošcem iz Celja ter sta otvorila gostilno na raznih krajih, dokler nista se ustavila in stalno naselila v Transvalu. Ob času burške vojske se je mnogo zaslužilo in imata ondi že dve lastni hiši. Slovencev je v Johannesburgu precej; iz Ljubljane tri rodbine in več Gorenjcev. Katoličanov je 1500, ki imajo svojo lepo cerkev in urejeno bogoslužje pod vodstvom duhovnika Hamburgana. Glede verske vneme se posebno odlikujejo Irci. Gospa trdi, da si je v teku prvega leta z lahko prisvojila angleščino. Vrača se v novo domovino preko Hamburga, Suec, Aden, Durban; vožnja jo bo stala 1400 K. Slovenec je pač res povsod doma. Škoda, da nas je le pol-drugi milijonec. Da nas je 50 milijonov, bi vladali ves svet, tako smo podjetni, nadarjeni in dalekosežni. — Prijatelje našega spretnega zdravnika dr. Ivana Hubada bo zanimala novica, da se bo v kratkem poročil z gospo vdovico pl. Rasekay iz Vivodine. Že kar naprej kličejo: »Bilo veoma sretno!« — Ta teden so prišli k nam za en dan: učiteljski starosta Levičnik iz Zeleznikov, ki se mu njegovih 82 let čisto nič ne pozna, v njegovi družbi potujeta župnika Boncelj in Korbič. Namenjeni so dalje v Pleterje, Zaplaz in Zatičino.

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos 79.146 udov, t. j. 2.833 manj od prejšnjega leta. Nazadovani smo torej, a vendar se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini.

Razmerje udov po posameznih škofijah, oziroma krajih, nam kaže ta-le pregled:

1. Goriška nadškofija	9095 (+ 120) udov.
2. Krška škofija	6243 (+ 70) "
3. Lavantinska škofija	23732 (- 1292) "
4. Ljubljanska škofija	31007 (- 1033) "
5. Tržaško-koperska škofija	4371 (- 21) "
6. Sekovska škofija	422 (- 39) "
7. Somboteljska in druge ograde škofije	218 (- 47) "
8. Zagrebška nadškofija	494 (+ 15) "
9. Senjska in dalmat. škofije	397 (- 39) "
10. Poreška škofija	108 (+ 1) "
11. Djačkovska škofija	83 (+ 5) "
12. Bosniške škofije	213 (-) "
13. Videmska nadškofija	240 (+ 6) "
14. Razni kraji	353 (- 11) "
15. Amerika	2028 (+ 257) "
16. Afrika in Azija	232 (+ 15) "

Vkup . 79146 (- 2833) udov.

Številka v družbenih »zlatih bukvah«, katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je narasla od 267.194 na 273.535, torej je vpisanih 6.341 novih udov.

474.876 Mohorjevih knjig bo torej letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila 11.275.810 knjig, reci enašt milijonov, dvestopetinsedemdeset tisoč, osem sto in deset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatisi itd.

Dne 25. septembra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali si bomo, da častiti udje dobijo knjige prej ko mogoče. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: 1. Amerika in Afrika, 2. Krška škofija, 3. Razni kraji, 4. Tržaška škofija, 5. Lavantinska škofija, 6. Ljubljanska škofija, 7. Goriška nadškofija.

Cenjene gospe poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo »avizo«, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročajo samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlate denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavolj ne zastavljajo prepotrebne prostora. — O d b o r .

Danes je naše uredništvo sprejelo letošnje družbene knjige, ki so:

1. **Koledar** za 1. 1908. Vsebinsko leposlovnega dela: Snažnost pol življenja, spisala Minka Govekarjeva. — Za smeh in kratek čas. — Kako se je Trebušnik vozil v Trst. Spisal Janko Mlakar (s slikami o novi železniški progi). — Kahira, njeni prebivalci in njih življenje, spisal Juri Trunk (s 15 slikami). — Jakob Gomilšek. Spisal dr. Fran Ilesič (s sliko). — Nabirajte narodne pesmi! Spisal profesor Anton Štritof. — Simon Gregorčič, slovenski pesnik. Spisal Anton Medved (s 10 slikami). — Zanimarijena in izpričana mladina, skrb zanjo in sirotinski sveti. Spisal Franc Milčinski. — »Groba so okovi strti.« Pesem Starogorskega. — Življenje in smrt

Mohorske knjige. Spisal F. S. Finžgar. — Blagovestnika. Povest iz pokristjanjevanja Slovencev. Spisal Ivo Pregelj. — Tržaška okolica. I. T. — Črtice za dom. — Mali vedež.

2. **Slovenske večernice**. 59. zvezek. Vsebinsko: I. M. Dovič: Kovač in njegov sin. Povest. — Ivo Trošt: Do vrha. Slika. — Jože Bekš: Zadovoljnost. Pesem. — Juraj Pangrač: Dajte mu nazaj, kar je njegovega! Povest. — Starogorski: Mrtvaški zvon. Pesem. Kompoljski: Stariši, vadite otroke ubogljivosti. — Franjo Neubauer: Iz potujočega Sreima. Pesmi. — Kompoljski: Kako je Jaka kupoval koze. Smešna dogodka. — Kompoljski: Dokončani šolski in učni red za občne ljudske in za meščanske šole. Slovenskim starišem v razjasnilo.

3. **Življenja trnjeva pot**. Resnična zgodba iz polupreteklega časa. Spisal Josip Kostanjevec.

4. **Umni čebelar**. Spisal Fr. Lakmayer, župnik.

5. **Pamet in vera**. Slovenskemu narodu v potrditev njegove vere. Spisal I. M. Seigerschmied.

6. **Zgodbe svetega pisma**. 14. snopič. Spisuje dr. Janez Ev. Krek.

Odbor za letošnje nazadovanje navaja v svojem »Glasniku« naslednje: 1. Ker ni molitvenika. 2. Pomanjkanje denarja. 3. Čas pobiranja udnine. 3. Izseljevanje.

Književni dar za prihodnje leto bo naslednji:

1. **Zgodbe sv. pisma**. 15. snopič. Spisuje dr. Janez Ev. Krek.

2. **»Presveto Srce Jezusovo.«** Molitvenik. Spisal o. Janez Pristov, družbe Jezusove.

3. **Izbrane poezije Simona Gregorčiča**. Sestavil Anton Medved.

4. **Umni čebelar**, spisal župnik Fr. Lakmayer. 2. snopič.

5. **Slovenske večernice**. 61. zvezek. Ta zvezek bo prinesel dve povesti iz peresa Iv. Cankarja in dr. Fr. Detela.

6. **Koledar družbe sv. Mohorja** za 1. 1909. Častni nagradi je odbor določil: prvo nagrado za povest »Kaznjenci«, spisal Engelbert Gangl, drugo nagrado za povest »Novo življenje«, spisal dr. Fran Detela.

Štajerske novice.

Štajerski Narodni svet. Slovenski Gospodar piše o tem: Vedno se še širi laž, da so zastopniki Kmečke zveze razbili Narodni svet. Seveda tudi močje, kakor dr. Jurtela, dr. Hrašovec, nočeta v tem slučaju nastopiti za resnico, saj se gre samo za Kmečko zvezo. Ako bi se šlo za liberalce, bila bi že davno na pozorišču. Kmečki zvezi bi po njeni politični moči pripadala večina v Narodnem svetu. Vendar te večine Kmečka zveza ni zahtevala z ozirom na določilo v pravilih, da se v Narodnem svetu ne bo odločevalo o politični taktiki posameznih strank. Toda kar v drugi seji Narodnega sveta se je odločevalo o taktiki naših političnih strank (v kateri klub morajo stopiti naši poslanci), in dr. Jurtela in dr. Hrašovec sta molčala, čeprav sta dobro poznala pravila in vedela, da je s tem Kmečka zveza vržena iz Narodnega sveta. Kmečka zveza je vsled kršenja pravil izstopila iz Narodnega sveta, ker bi se sicer dogajalo, da se sejo za sejo stavijo in sprejemajo predlogi, ki nasprotujejo Kmečki zvezi. Kajti »prvaki«, ki smo jih izvolili v Narodni svet, so v istini že davno ob strani celjskih mladih liberalcev. Kmečka zveza je bila torej izgnana iz Narodnega sveta in sicer po večini, ki jo tvorijo prvaki in liberalci. To je resnica! Mi smo še vedno za Narodni svet, toda le z odkritimi politiki, četudi so naši nasprotniki!

Dr. Benkovič — dr. Sernec. Zqper dr. Janko Serneca je dr. Benkovič vložil obtožbo radi žaljenja časti pri okrajni sodnji v Kostanjevici; sodišče je uradoma akte odstopilo državnemu pravdnstvu v svrhu kazenskega postopanja proti dr. Janku Sernecu in dr. Benjaminu Ipravcu radi hudodelstva dvoboja.

Škandali v samostanu. Graški socialni demokratje so za lase privlekli pred sodišče neke razmere v graškem zavodu za zanamarijene deklice. Včeraj se je ta zadeva razpravljala pred graškim sodiščem. Socialni demokratje so mislili, da bodo bogve kaj dosegli, dognalo se pa je, da je par sester le v skrajni sili dvema najbolj izpričenima deklicama, ki sta bili siloviti in skrajno nevarni, ne za kazni, ampak za protibranjo, dalo lahko privezan prisilni jopič, ki jim je bil nadet tako, da telesnih bolečin niso čutile in tudi za zdravje ni bilo škodljivo in da je bila ena udarjena ne na golo telo z nekim malim žičastim bičem. Dotične deklice so prej tudi okna pobijale. Sestre niso storile družega, kar se dela tudi v deželni pobiljevalnici v Lankowitzu, kjer imajo tudi uveden prisilni jopič. Na nobenem otroku se ni dobilo poškodb. Nekaj obtoženih sester je bilo oproščenih, obsojene so bile le: prednica na denarno globo 20 K, sestra Klotilda na denarno globo 10 K, a tudi te dve sestrji sta bili oproščeni od cele vrste točk, obsojeni sta bili le, ker je sodnik smatral za verjetno izpoved dveh skrajno izpričenih deklic o prisilnem jopiču, o katerih se je pa dokazalo, da sta skrajno lažnjivi in da nista bila nič poškodovani. Urednik »Volksblatta« je po tej razsodbi zaklical: »Sestrji sta po krivici obsojeni! Prepričan sem, da sta sestrji nedolžni. Zadeva še ni končana, ker je prijavljen takoj vsklic proti obsojbi dveh sester in kakor je včerajšnja razprava dokazala, bodeta tudi ti dve sestrji pri vzklicni obravnavi oproščeni.

Kap je zadela g. Antona Goričar, poštarja v Mozirju.

Poročil se je v Petrovčah gosp. Viktor pl. Šuškič, c. kr. poštni asistent v Mariboru, z gđno. Mici pl. Pagliaruzzi.

Umrl je v ormoški bolnišnici trgovec in gostilničar gospod Oton Vrbnjak od Sv. Miklavža.

Shod priredi v nedeljo, dne 6. oktobra, državni poslanec g. Pišek pri Sv. Kunigundi na Pohorju.

Poročil se je v Gradcu gospod dr. Florijan Kukovec, pravni praktikant pri deželni sodnji v Gradcu, z gđno. Jelico Šadnikarjevo, hčerko trgovca v Gradcu.

Grozna nesreča. Dne 15. kimovca se je zgodila na Zdolah pri Kozjem grozna nesreča. Fantje so streljali iz zarjavele in stare pištole, ki je bila hudo nabasana s svinčnimi zrni. Ker ni dobro gnala, so jo fantje s šibicami prižigali in tako je nedeljo za nedeljo pokalo po Zdolah. Tako je tudi ta dan prižgal 16letni fant Jožef Brilaj, veleposestnika sin, ob 11. uri dopoldne. Cev se me je pa raznesla in strel iz obeh cevi pištole je zletel nesrečnemu mladeniču v prsa. Bil je ves opečen in črn, da ga je bilo groza pogledati. Kri mu je tekla iz rane kar curkoma. Prišel je zdravnik iz Podčetrčka, a pomagati mu ni mogel, ker je bilo že vse prepozno. Previden s sv. zakramenti je izdihnil mladenič svojo dušo.

Veleposestvo Novo Celje slovensko. Graščino Novo Celje je že kupila parcelacijska banka v Zagrebu in ga bode razprodala med kmete. Nekateri časopisi so našo vest preklicali kot prezgodnjo. Le poslopja si lastnik, stari grof Salm, pridrži.

Ustrellil se je v Mariboru 25. t. m. častniški sluga Jožef Wagner 47. pešpolka. Samomorilec je prosil, da bi smel nazaj k svoji stotniji, a mu tega niso dovolili. Njegov gospod, polkovnik Mildner, ni vedel o slugini želji ničesar.

Pomiloščenje. Cesar je pomiloštil v Mariboru na smrt obsojena brata Poredoš, ki sta usmrtila pri St. Petru letos spomladi Matijo Koromka. Smrtno kazni so izpremenili v dosmrtno, pri Janezu Poredošu pa v osemnajstletno ječo.

Prodaj je svoja posestva grof Schönborn v Framu g. župniku Mursiču.

Sevniško graščino je kupil od stotnika Otta Rudolfa pl. Zandonatti.

Mariborski črnovojniki se morajo javiti osebno pri mariborskem magistratu 15., 16., 17. in 18. t. m.

Nameščen je v Stranich za nadučitelja g. Ferdinand Bobič, na šolo pri Novi Cerkvi pa g. Henrik Karničnik.

Ljubljanske novice.

Osebnosti. G. Milan Paternoster, asistent pri dež. plačilnem uradu, je imenovan za oficijala dež. plačilnega urada v Trstu. — G. Rihard Debelak je imenovan za davčnega oskrbnika v Senožečah, g. Rudolf Rotter v Rudolfovem je postal davčni oficijal istotam.

Koncert svetovnoslavnega umetnika Jaroslava Kociana bo v sredo, dne 2. oktobra 1907, zvečer ob 8. uri, v veliki dvorani hotela »Union«. Sodeluje pianist gospod Fran Veselsky. Spored: 1. Peter Iljič Čajkovski: Koncert za gosli, op. 35. Svira g. Jaroslav Kocian. 2. a) Nešvera: Serenada; b) A. Dvořak: Humoreska; c) F. Veselsky: Staccato-Étuda. Svira g. Fr. Veselsky. 3. J. Kocian: Tri karakteristične skladbe za gosli, op. 18. a) Meditacija »Na večer«; b) Intermezzo pittoresque (slikovit intermezzo); c) Hymne an printemps (himna na pomlad). Svira g. Jaroslav Kocian. 5. F. Veselsky: Češka fantazija za klavir. Svira g. Fr. Veselsky. 6. J. Kocian: »Old Folks at Home«. Spomin na Ameriko. Introdukcija, tema in varijacije. Svira g. Jaroslav Kocian. — Začetek točno ob 8. uri. — Sedeži po 1, 2 in 3 krone, stojišča po 80 h, za dijakke po 40 h se dobivajo v trafiki gospe Češarkove v Šelenburgovih ulicah in na večer koncerta pri blaginji.

Restavracija pri Maliču je prevzel na mestu odišlega g. Koiserja restavrater g. Eder iz kazine.

Nagla smrt. Včeraj popoldne je na Plavčevem dvorišču na Starem trgu št. 30 nenadoma umrl tamošnji hišnik France Pečnik. Zadela ga je kap.

Tifus. Uradno se razglša, da v Ljubljani ni nobenega slučaja tifusa.

Prezidava hiše. Tik doljenskega mostu stoječo, od g. Luke Gradišarja kupljeno hišo, preziduje g. Herman Češnovar, ker namerava v njej otvoriti v kratkem špeceriško trgovino.

Umrla je hišna posestnica gospa Helena Terkal, stara 85 let. Svetila ji večna luč!

Prememba posesti. Hišo I. Schafferjevih dedičev na Gledališkem trgu št. 5 je kupil za 80.000 K restavrater Peter Krisch, ki jo namerava nekoliko prezidati in spraviti z bližnjim okolico v soglasje.

Vstop letošnjih novincev. Novinci redne vojske, vojne mornarice in deželne brambbe se imajo predstaviti dne 15. oziroma 16. oktobra pri pristojnem okrajnem dopolnilnem poveljstvu ob 7. zjutraj v svrhu nastopa aktivne službe. Enoletni prostovoljci pa nastopijo svoje službovanje direktno pri svojih polkih že 1. oktobra. V slučaju, da bi kak spomlad v vojaške potirni mladenič ne dobil pravočasno pozivnice, je dolžan — da se izogne zlim posledicam — tudi brez pozivnice zglasti se za aktivno službovanje, na kar se novinci s povdarkom opozarjajo. — Nadomestni rezervisti so dne 3. oktobra vpoklicani.

Letošnji komisijski ogled v tukajšnjem deželnem gledališču se je vršil pod vodstvom magistratnega policijskega svetnika Ivana Lauterja 18. t. m. ob treh popoldne. Z zadovoljstvom se je konstatovalo, da je celo poslopje z raznimi napravami in gasilsko pravico vred izredno dobro ohranjeno, in da povsem odgovarja svojemu namenu. Hkrati se je izrazila želja, da bi bil tudi pri slovenskih predstavah navzoč poseben inšpekcijski zdravnik, da bi bil v slučaju sile takoj pri

rokah. Nasvetovalo se je dalje tudi, naj se napravijo pri vseh izhodiščih rdeče svetilke, da se lahko v prvem hipu ločijo od navadnih električnih luči. Oba zelo umestna nasveta je s človekoljubnega stališča kar najtopleje pozdraviti z nado, da se čimprej tudi vresničita.

Tatinski bolnik. Dne 23. t. m. je ukraedel Jakob Vode, ki se je zdravil na kirurški-nem oddelku v dež. bolnišnici, svojemu sobolniku Jožetu Žganku izpod vzglavja denarnico, v kateri je imel nekaj čez 8 kron denarja. O tem je bila obveščena policija, ki je Vodeta včeraj, ko je zapustil bolnišnico aretovala. Pri sebi je imel samo še 5 kron, drugo je bil pa že zakupil. Vode je že pred tremi leti, ko je bil v deželni bolnišnici, ukradel nekemu sobolniku srebrno tobačnico.

Pretenje prisiljenca. Leopold Feyrer iz Št. Jurja, zdaj korigend tukajšnje prisilne delavnice, je vzlic svojim 17. letom dokaj nasilen človek. Bil je zaradi enakega zločina že enkrat kaznovan. Najbolj ga je jezilo to, da ga niso uvrstili med odraslene prisiljence, da bi mogel potem lahko tobak pušiti. Dne 30. junija t. l. je dobil zaradi neke neubogljivosti disciplinarnim potom 3 dni zapore. To ga je še bolj razljutilo. Ko mu je paznik prinesel hrano v zapor, zapretil je, da bo prisilno delavnico zažgal. Čez dva dni je zopet pazniku zagrozil, da ga bo zabodel, ter da mora izvršiti umor. Te grožnje ponovil je celo pri raportu vodji v obraz. Sodišče mu je priznalo za kazni eno leto težke ječe.

Razne stvari.

Poroka grofice Montignoso z glasovirskim učiteljem Tosellijem se je izvršila popolnoma natihoma. Grofica se je pripeljala z ženinom in tremi pričami pred civilni urad. Vpisala se je za Marijo Antoinetto Lujizo grofico Montignoso, nekdanjo avstrijsko nadvojvodinjo, staro 37 let, omožena, ločena žena bivšega prestolonaslednika Friderika Avgusta, sedanega saškega kralja. Toselli se je vpisal kot profesor godbe, priči sta bili zakonska Witt in pisatelj Villem Le Queux, katerega je obiskala grofica večkrat v njegovi vili pri Florenci. Grofica je krepko podpisala predložene ji spise in je bila ves čas med ceremonijo vesela in dobre volje. S svojim ženinom se je nastanila v čisto priprostem hotelu, kjer niso niti slutili, kdo da je pod imenom Dobojs vpisana oseba. Uradnik, ki ju je poročil, je opozoril ženina in neveto, da je sklenjeni zakon le na Angleškem veljaven. Prisegla sta, da jima ni znan noben, na Angleškem veljavni zakonski zadržek. Dne 25. t. m., ob 9. zvečer sta zapustila zakonska Toselli London in se podala na ženinovsko potovanje. Odpotujeta v Italijo, kjer biva princesinja Pia Monika pri materinih prijateljicah. Poroki grofice s Tosellijem se je upiral najvišji uradnik. Zahteval je ločilne listine, ki bi jih bili morali dobiti iz Italije. Šele na posredovanje odvetnika Witta je došlo poročno dovoljenje in 20 minut nato je bila sklenjena poroka. O saškem kralju je izjavila bivša saška prestolonaslednica: Kralj ne dobi nikdar princesinje Pie Monike. Sklenila sem, da se omožim ne glede na denarno škodo. Vem, da izgubim od kralja mi priznane dohodke. Kralj bo storil vse, da mi iztrga otroka. A dobil ga ne bo. Javnost ne vé, kakšna krivica se mi je prizadela zadnja leta. Svet let mi je obetal saški dvor, da bom videla svoje otroke. A le enkrat sem videla svoja najstarejša sinova poldrugo uro v navzočnosti dvornih uradnikov. Toselli je bil, predno se je oženil, pri koncertnih agentih, Ni dvoma, da namerava po vseh evropskih glavnih mestih prirediti koncerte. Spremljevala ga bo njegova žena. Grofica Montignoso je dvignila svoj denar iz banke v Florenci in je oddala svoje ondotno stanovanje. S svojim možem se namerava nastaniti v Angliji. Druždanski dvor je dobil 25. t. m. zjutraj brzojavko iz Londona o nameravani grofičini poroki s Tosellijem. Kralj se je izjavil brez jeze o zadevi in izjavil, da hoče brezpogojno zagotoviti bodočnost svoji nekdanji ženi. Saški dvor je baje celo zadovoljen, ker se je grofica omožila. Tosellijeva ne bo tako zanimala javnosti, kakor jo je ločena žena saškega kralja. Na draždanskem dvoru pač slabo poznajo senzacije željne judovske časnikarje. »Abendzeitung« v Lipskem piše, da stanuje princesinja Pia Monika v neki florenški vili, ki jo straži policija, da bi Tosellijeva ne odvedla princesinje. »Leipziger Neueste Nachrichten« pišejo, da se saški dvor ne bo vmešaval v zadevo. Nekdanja vzgojiteljica princesinje Pie Monike, Guntherjeva, ki stanuje zdaj v Draždanih, pripoveduje, da traja razmerje Tosellijevo z grofico Montignoso že poldrugo leto. Začetek znanja je romantičen. Nekega dne so v lomili hudodelci v grofičino vilo. Pregarjanja vlomilcev se je udeležil tudi Toselli, ki je videl ob tej priliki prvič grofico in se ji je znal nato približati. Draždanska policija je zadržala vse brzojavne častitke grofičinih prijateljev, češ, da brzojavke neposredno žališo saškega kralja. Svojemu nekdanjemu pravemu zastopniku v Draždanih, dr. Hacherju, je brzojavila Montignoso: »Konecno sem našla svojo srečo. Upam, da bom imela zdaj mir pred draždanskimi poizvedbami.« »Lokalanzeiger« poroča, da saški dvor o poroki Montignosove še ni uradno obveščen. Če se to ne zgodi do 27., ima državno ministrstvo skupno sejo, v kateri se pečajo z vprašanjem o apanaži in pa o izročitvi princesinje Pie Monike.

Znanstvo in umetnost.

Za slovenske citrarje. G. L. Schwentner, knjigotržec v Ljubljani, je izdal »Poduk v igranju na citrah«, sestavljen Fran Sal. Koželiški. IV. zvezek 3 K 40 vin. Celotno delo (4 zvezki) broširano 10 K. celo delo elegantno v platno vezano 12 K. — V isti založbi je izšlo: »Slovenski citrar«, zbirka kompozicij in pre-

vodov za citre štev. 3. Fran Sal. Koželjski: »Nevesta«, fantazija po narodnem motivu. Cena 1 K. — Štev. 4. Fran Sal. Koželjski: »Vse mine«, transkripcija po Ipavčevem napevu. Cena 1 K. — Štev. 5. Fran Sal. Koželjski: »Po jezeru«, transkripcija po narodnem napevu za dvoje citer. Cena 1 K 60 vin.

* Nova, duhovnikom prepotrebna knjiga je ravno izšla pod naslovom: »Was soll der Klerus über Wertpapiere, Sparkassen, Banken und Börse wissen?« Zusammengestellt v. Dr. Alois Schmöger. — Kot oskrbnik cerkvenega premoženja, kot voditelj društev, hranilnic itd., ima duhovnik vedno opravke z vrednostnimi papirji; župljani iščejo nasvetov, v družbi se govori o akcijah, obligacijah, o borzi, banki itd., za vse slučaje dá knjiga, ne preobširna, a zelo jasna in temeljita pojasnila. Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in velja vezana 3 krone.

VELIKE POVODNI NA ŠPANSKEM.

Guverner v Malagi poroča ministrstvu: Utonilo je v Velez Benamayori 23 oseb z županom, v Collmaru pa 17 oseb. Ustavljen je železniški in drugi promet. Ker se boje epidemije, hitro odstranjujejo nanošeno šuto.

Telefonska in brzajavna poročila.

RUMUNSKI KRALJ NA DUNAJU.

Dunaj, 27. sept. Rumunski kralj je imel včeraj 1½ urni pogovor z Aerenthalom, nato se je vrnil s kraljico, ki se je nekoliko prej pripeljala na Dunaj, v Bukarešt.

RUSKO-ANGLEŠKA POGODBA.

(Glej drugi članek.)

Dunaj, 27. sept. Besedilo rusko-angleške pogodbe so dobile v torek vlade na Dunaju, Berlinu, Madridu, Carigradu, Rimu. Za Ameriko, Kitajsko in Japonsko je bilo besedilo dostavljeno dotičnim poslanikom.

NIŽEAVSTRIJSKA VOLIVNA REFORMA SPREJETA.

Dunaj, 27. sept. Deželnozborna volivna reforma je bila v deželnem zboru sprejeta z dodatnim predlogom, naj se zviša število poslancev za provincialna mesta in kmečke občine za pet, število poslancev iz splošne kurije pa za deset.

ISTRSKA VOLIVNA REFORMA.

Trst, 27. sept. Pri istrskem deželnem glavarju Rizzi se je oglasila deputacija socialnih demokratov, da protestira proti načrtu volivne reforme. Socialisti hočejo, da se pomnožijo mandati iz splošne kurije in zasluga delavstvu v Pulju en mandat. Seveda so bili prijazno sprejeti in prijazno odslavljeni.

VOLIVNA REFORMA ZA GALIŠKI DEŽELNI ZBOR.

Ljovov, 27. sept. Konzervativci, ki imajo v deželnem zboru ogromno večino, so odobrili volivnoreformni načrt Bobrznynskega. Po tem načrtu, bi deželni zbor bil sestavljen iz 216 članov, od katerih bi se 102 izvolilo na podlagi splošne volivne pravice. V splošni kuriji je volivna pravica pluralna, 1 glas imajo 24letni volivci, dva glasa 35letni oženjenci in vdovci, 3 glasove pa tisti, ki so absolvirali srednje šole. Izmed teh 102 mandatov je 28 mestnih in 74 kmečkih.

MAROKO.

Pariz, 27. sept. Došlo je poročilo, da so se nadaljni štiri rodovi udali.

GROFICA MONTIGNOSO.

Florenca, 27. sept. Tudi tukajšnja aristokratska družba je civilna poroka grofice Montignoso jako presenetila. Sedaj se čuje, da je pred odhodom izjavila neki prijateljici, da bo Tosellija poročila, ali pa umrla. Listi prinašajo podrobnosti o ljubavnem romanu.

Draždane, 27. sept. Danes ponoči se je v zadevi grofice Montignoso vršil ministrski svet pod kraljevim predsedstvom. Sklenilo se je, da se grofici Montignoso v kratkem odvzame princezino Pijo Monico, a da se gospej Toselli še pusti njeno apanažo.

Pariz, 27. sept. Zakonska Toselli stanujeta v Parizu v priprostem hotelu. Toselli se poganja, da bi se v Parizu izvajala neka njegova simfonija.

Prodaja se

dobro ohranjena

pisalna oprava

pod jako ugodnimi pogoji.

Egidij Jeglič, Glince štev. 20.

Zahvala.

Elizabeta Rozman izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo v imenu svojem in v imenu svojih otrok za vse povodom smrti svojega ljubega snproga gospoda

Franceta Rozmana

hišnega posestnika

tako številno izražena sočutja ter za krasne vence kakor tudi mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku.

Osobito se še zahvaljujem preč. g. župniku Ivanu Verhovniku za njegovo ljubezno naklonjenost in čast. gosp. kaplanu Viktorju Köchlerju za obiske in tolažbe v bolezni.

Ljubljana, 27. sept. 1907.

2201

Vsem prijateljem in znancem naznanjam, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo poklicati k sebi prečastitega gospoda

Leonarda Zupana

bivšega kaplana v Trzinu

danes dne 26. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previdnega s sv. zakramenti v starosti 34 let.

Pogreb bo v Kropi v soboto jutraj ob 9. uri.

Kropa, 26. septembra 1907.

Fran Hoenigman
župnik.

Vajenca

2195 3—1

za mesarsko obrt, iz dobre hiše, sprejemem takoj.

Ivan Zrimec,
gostilničar in mesar, Bled.

V najem se odda za 7 let.

Prodajalna, polje in travniki spadajoči k hiši št. 30 v Dravljah vulgo „Pri Sojerju“. Javna dražba se bode vršila v nedeljo

2202 1—1
29. sept. 1907 ob 4. uri popoldan

na licu mesta

„Pri Sojerju“ št. 30 v Dravljah.

Pojasnila se dobijo pri podpisnem županstvu.

Županstvo občine Zgornja Šiška,
dne 26. septembra 1907.

Fran Zakotnik,
župan.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Katoliška bukvarna v Ljubljani

(poleg stolne cerkve)

1985 10—9

si usoja naznaniti, da je svoje prodajalniške prostore zelo razširila, krasno uredila in ima tudi

šolske knjige

za vse šole v najnovejših aprobiranih izdajah vedno v zalogi.

Na razpolago ima tudi razne učne pripomočke, n. pr. Schulmann-ove in Freund-ove dobre prestave in izvrstne preparacije za latinske in grške klasike (Cicero, Livij, Ovid, Salust; Herodot, Homer, Ksenofont i. dr.) Dobe se vsi deli, ki se jemljejo v šoli, tudi v posameznih zvezkih po 60 vin.; dobrodošli bodo posebno peto-, šesto- in sedmošolcem.

Staro železo

baker, svineo in mednino plačuje po najvišjih cenah

Fr. Stupica

v Ljubljani, Marija Terezije cesta št. 1
in Valvazorjev trg št. 6. 718 7

Izurjene šivilje za slamnike

za trajno, dobro plačano delo sprejme tovarna za damske slamnike Siegfried Ornstein, Dunaj 6, Theobaldgasse štev. 13. 2183 6—2

Zelo praktične

obleke za dijake

2014 6—6
priporočata po najnižjih cenah

-- Gričar & Mejač --

Prešernove ulice 9, Ljubljana, Prešernove ulice 9.

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana - - - Starl trg štev. 10

Priporočata svoje trgovino s klobuki in čevlji

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica: K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2 : : :

priporoča promese na Tiske srečke za žrebanje 1. oktobra à K 7.— glavni dobitok K 180.1000

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 0/0.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: K 200.000.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Oradeu 25, Mala str. 17, Baden, Brno, Opatka Lipa, Opatka Kamnina, Moravski Zumburg, Wöding, Novi Jilja, Plzen, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborsgasse 4, III. Ungargasse 77 (voge Rennweg), III. L. wengasse 27, IV. Wiedner Hauptgasse 12, V. Schönbrunnstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döhlgasse Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 27.

Menjalnična delniška družba 45 150—123

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 20.000.000. Reser. sklad K 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov

Izdajatelj: Dr. Ignacij Zltnik.

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc.